

พิพิธภัณฑ์การเดินทัพทางไกลของกองทัพแดงแห่งตีซิง : วาทกรรมการเมือง
เรื่องกองทัพแดงกับกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบต

Diqing Museum of the Red Army's Long March : A Political
Discourse on the Red Army and Tibetan Ethnic Group

ชิดหทัย ปุยะติ
Chidhathai Puyati

อาจารย์, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
Lecturer, Faculty of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University

บทคัดย่อ

พิพิธภัณฑ์การเดินทัพทางไกลของกองทัพแดงแห่งตีซิง จัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองและรำลึกถึงการเดินทัพทางไกลของกองทัพแดงแห่งพรรคคอมมิวนิสต์จีนระหว่างปี ค.ศ. 1934-1936 โดยมุ่งแสดงเรื่องราวของกองทัพแดงและกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบตในตีซิง ขณะเดินทัพผ่านตีซิงในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม 1936 เมื่อพิจารณาในมุมมองทางวาทกรรมจะพบว่า พิพิธภัณฑ์ในฐานะพื้นที่แห่งการเรียนรู้ได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบสร้างวาทกรรมทางการเมืองของรัฐบาลจีน โดยมีการประกอบสร้างและนำเสนอกองทัพแดงให้มีภาพลักษณ์เป็นวีรบุรุษผู้เป็นมิตรต่อประชาชน เป็นผู้ปลดแอกกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบตให้หลุดพ้นจากความเป็นทาสและความล้าหลัง ตลอดจนนำพาความเจริญมาสู่สังคมทิเบตในตีซิง โดยกระทำผ่านกลวิธีการนำเสนอในรูปแบบต่างๆ ดังนี้ 1) การฉายภาพอุปสรรคของการเดินทัพ เพื่อสะท้อนถึงวีรกรรมของกองทัพแดงและความโหดร้ายของพรรคก๊กมินตั๋ง 2) การเชิดชูวีรสตรีแห่งกองทัพแดง เพื่อเผยให้เห็นถึงอุดมการณ์ความคิดที่ทันสมัยของพรรคคอมมิวนิสต์จีน 3) การถ่ายทอดเรื่องราวความสมานฉันท์ระหว่างกองทัพและประชาชน เพื่อวางรากฐานในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปกครองกลุ่มชาติพันธุ์ของรัฐบาลจีน 4) การนำเสนอมิตรภาพระหว่างทหารแดงและลามะทิเบต เพื่อใช้ศรัทธาทางศาสนาสร้างอำนาจทางการเมือง และ 5) การสะท้อนภาพความเจริญรุ่งเรืองของตีซิงในยุคเริ่มแรกของการปลดแอก เพื่อตอกย้ำคุณูปการที่วีรบุรุษกองทัพแดงได้สร้างไว้ระหว่างการเดินทัพในตีซิง วาทกรรมดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า อำนาจอาจไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปของการใช้กำลังบังคับเสมอไป แต่อาจถูกปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปของความรู้ และความจริง ดังเช่นการประกอบสร้างความรู้และความจริงในรูปแบบ “การเมืองเรื่องพิพิธภัณฑ์”

คำสำคัญ : พิพิธภัณฑ์การเดินทัพทางไกลของกองทัพแดงแห่งตีซิง วาทกรรมการเมือง กลุ่มชาติพันธุ์ทิเบต พรรคคอมมิวนิสต์จีน

ABSTRACT

Diqing Museum of the Red Army's Long March was founded to celebrate and commemorate the Long march of Red Army of the Communist party of China during

1934-1936, aiming to exhibit the story of the Red Army and Tibetan ethnic group in Diqing at the time the army was marching through Diqing in April–May 1936. Considered through the discourse perspective, the museum as a learning space was used as a tool to construct political discourse by China’s government, who constructed and presented the Red Army with image of heroes that were friendly to people, released Tibetan ethnic groups from slavery and underdevelopment, and brought prosperity to Tibetan Society in Diqing. The discourse was presented using various forms such as visualizing the marching’s obstacles to reflect the bravery of the Red Army and the brutality of Nationalist Party, glorifying the Red Army’s heroines to show the modern ideology of Communist Party of China, propagating the unity between the army and people to lay the foundation for making Chinese government’s policy about governing ethnic groups, presenting friendship between red soldiers and Tibetan lama to build political power through religious belief, and reflecting the prosperity of Diqing at the beginning of the liberation to emphasize the contribution the heroes from the Red Army made during their marching in Diqing. The discourse reflects the fact that power is not necessary to be always in form of forcing, but is also in forms of knowledge and truth, in the same way as the construction of knowledge and truth in form of “Politics of Museums”.

Keywords: Diqing Museum of the Red Army’s Long March; Political Discourse; Tibetan Ethnic Group; Communist party of China

บทนำ

สงครามกลางเมือง หรือการสู้รบกันระหว่างพรรคก๊กมินตั๋ง (国民党) กับพรรคคอมมิวนิสต์จีน (共产党) ได้ปะทุขึ้นตั้งแต่ ปี ค.ศ.1927 เจียงไคเช็ค (蒋介石) ผู้นำพรรคก๊กมินตั๋งได้ใช้ยุทธวิธีการรบแบบปิดล้อมถึง 4 ครั้ง เพื่อบีบบังคับให้กองกำลังทหารแดงหมดทางสู้และยอมแพ้ ด้วยกำลังทหารที่น้อยกว่าทำให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์จีนเปลี่ยงพล้ำต่อศัตรูหลายครั้ง จนกระทั่งถึงฤดูร้อน ปี ค.ศ. 1933 เจียงไคเช็คคาดการณ์ว่าการรบแบบปิดล้อมครั้งที่ 5 ที่ใกล้จะเปิดฉากขึ้นนี้ จะนำชัยชนะมาสู่พรรคก๊กมินตั๋งอย่างแน่นอน จึงได้นำกำลังพลเข้าโจมตีปิดล้อมฐานที่มั่นของพรรคคอมมิวนิสต์จีนที่มณฑลเจียงซี (江西) ทว่าในครั้งนี้กองทัพแดงแห่งพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้สร้างเส้นทางลับเพื่อเดินเท้าถอยทัพหนีการล้อมจับของพรรคก๊กมินตั๋งได้สำเร็จในวันที่ 20 ตุลาคม 1934 และได้กรีธาทัพไปรวมพล ณ ฐานที่มั่นทางเหนือบริเวณมณฑลซานซี (陝西) และกานซู (甘肅) ได้สำเร็จในปี ค.ศ.1936 (Liu, 2020: 35) เหตุการณ์ทางการเมืองครั้งนี้ได้ถูกบันทึกลงในประวัติศาสตร์จีนสมัยใหม่ในนามของ “การเดินทางทางไกล” หรือ “ฉั่งเจิง” (长征)

การเดินทางทางไกลของกองทัพแดงในปีค.ศ.1934 ถึง 1936 เป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลสูงยิ่งต่อประวัติศาสตร์ การเมือง และสังคมวัฒนธรรมจีน ทั้งในฐานะของคลังข้อมูลล้ำค่าแห่งประวัติศาสตร์จีนสมัยใหม่ กลไกสำคัญทางการเมืองที่ขับเคลื่อนให้พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้รับชัยชนะในการปฏิวัติและสถาปนาจีนใหม่ ในขณะเดียวกัน ก็ยังมีบทบาทในการประกอบสร้างและปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติในสังคมวัฒนธรรมจีน จากความสำคัญดังกล่าว จึงทำให้เกิดกระแส “การเฉลิม

ฉลองเพื่อรำลึกถึงการเดินทัพทางไกล” ขึ้นในจีน ซึ่ง Han, (2020: 172-186) ได้สรุปว่านับตั้งแต่การสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน ค.ศ. 1949 เป็นต้นมา รัฐบาลจีนได้จัดกิจกรรมเฉลิมฉลองเกี่ยวกับการเดินทัพทางไกลในหลายรูปแบบ เช่นการจัดการประชุมระดับชาติ ทั้งการประชุมเพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ การแสดงปาฐกถา และการประชุมวิชาการ การเผยแพร่ในสื่อสิ่งพิมพ์ ทั้งการตีพิมพ์บทความในหนังสือพิมพ์และวารสาร และการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก นอกจากนี้ ยังพบว่ามีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามรอยเส้นทางกองทัพแดง การจัดการแสดงทางศิลปวัฒนธรรม ทั้งการแสดงนาฏศิลป์และคีตศิลป์บนเวทีการแสดง และการถ่ายทอดในสื่อบันเทิง เช่นภาพยนตร์ โทรทัศน์ รวมไปถึงการจัดสร้างถาวรวัตถุในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์การเดินทัพทางไกลของกองทัพแดงแห่งตี้ซิง (迪庆红军长征博物馆) ตั้งอยู่ในเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบตตี้ซิง (迪庆藏族自治州) มณฑลยูนนาน (云南) สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นอีกหนึ่งผลงานแห่งการเฉลิมฉลองการเดินทัพทางไกลซึ่งถูกสร้างขึ้นโดยรัฐบาลจีน โดย Tang, (2019: 31) มองว่าพื้นที่ของการจัดแสดงนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์เป็นพื้นที่ที่เกิดการเรียนรู้ การสร้างความหมาย รวมถึงปฏิบัติการของวาทกรรมต่างๆ ดังนั้นพิพิธภัณฑ์จึงมีนัยยะทางการเมืองในตัวของมันเอง เนื่องจากพิพิธภัณฑ์เป็นสถานที่ซึ่งนำคนและวัตถุจากสถานที่ต่างๆมาพบกันผ่านกระบวนการเล่าเรื่อง (Aiemueayut, 2015: 143) บทความนี้ จึงมุ่งศึกษาวิเคราะห์การประกอบสร้างวาทกรรมทางการเมืองผ่านการจัดแสดงนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์ โดยการเก็บข้อมูลภาคสนามและข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และใช้ทฤษฎีวาทกรรมของมิเชล ฟูกูต์ (Michel Foucault) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยจะมุ่งประเด็นที่เรื่องราวของกองทัพแดงและกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบต เพื่อหาคำตอบว่ารัฐบาลจีนมีการประกอบสร้างและใช้กลวิธีชี้นำเสนอวาทกรรมการเมืองประเด็นดังกล่าวผ่านการเล่าเรื่องในพิพิธภัณฑ์อย่างไร และวาทกรรมนั้นมีนัยยะเกี่ยวข้องกับนโยบายการปกครองกลุ่มชาติพันธุ์ของรัฐบาลจีนอย่างไร

พิพิธภัณฑ์ : พื้นที่แห่งการประกอบสร้างวาทกรรมกับมุมมองทางปรากฏการณ์วิทยา

ปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) เป็นวิธีทางปรัชญาที่มุ่งแสวงหาความจริงของ “ปรากฏการณ์” ซึ่งอยู่ในโลกที่ปรากฏต่อหน้า หรือโลกเชิงประจักษ์ที่เรารับรู้ได้ โดยอาศัยฐานของประสบการณ์ในการค้นหาความจริง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือระเบียบวิธีในการทำให้บางสิ่งบางอย่างแสดงตัวของมันเองออกมาสู่การเข้าถึงและเข้าใจของอีกฝ่ายหนึ่ง (Tang, 2019: 34-36); Heidegger, (1992 cited in Tang, 2019: 36) ใช้งานศิลปะเป็นแนวเทียบเพื่อสื่อความคิดทางปรากฏการณ์วิทยา โดยอธิบายว่า ผลงานศิลปะทุกชิ้นล้วนมีความเป็น “สิ่ง” (thing) อยู่ในตัวเองแทบทั้งสิ้น กล่าวคือมันไม่ได้แตกต่างจากวัตถุอื่นๆ เช่น สถาปัตยกรรมที่สร้างด้วยหิน หรือประติมากรรมที่สร้างด้วยไม้ ล้วนแต่มีความเป็นหินและความเป็นไม้แฝงอยู่ในผลงานเหล่านั้น แม้ว่าศิลปินจะได้เปลี่ยนวัตถุเหล่านี้เป็นงานศิลปะแล้วก็ตาม ทว่าผลงานศิลปะก็มีลักษณะที่เหนือกว่าสิ่งอื่นๆ ตรงที่นอกจากมันจะแสดงให้เห็นถึงความเป็นสิ่งในตัวมันแล้ว มันยังแสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติหรือความสัมพันธ์อื่นๆ ที่นอกเหนือจากตัวมันอีกด้วย ผลงานศิลปะจึงเปรียบเสมือนอุปมาอุปไมย (allegory) หรืออาจปรากฏอยู่ในฐานะของสัญลักษณ์ (symbol) อีกด้วย (Heidegger, 1975 cited in Tang, 2019: 45)

Tang, (2019) เสนอว่าแนวคิดปรากฏการณ์วิทยาสามารถนำมาใช้กับการอธิบายคุณลักษณะของการจัดแสดงนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์ได้ โดยมองว่าผลงานศิลปะกับการจัดแสดงนิทรรศการมีความคล้ายคลึงกันตรงที่มีลักษณะความเป็นสิ่งในตัวเอง เช่นวัตถุจัดแสดง วัตถุตกแต่ง ป้ายประชาสัมพันธ์

อาคารสถานที่ หรือแม้แต่ตัวนิทรรศการเอง หากแต่นิทรรศการก็มีใช้สิ่งที่เป็นตัวเองเท่านั้น หากแต่คือ การตีความ สร้างความหมาย เพื่อทำหน้าที่เป็นอุปมาที่คนหรือสัญลักษณ์บอกเล่าเรื่องราวหรือข้อมูล อื่นๆ นอกเหนือจากตัวมันเองต่อสาธารณะ และยังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุจัดแสดงต่อสิ่ง อื่นๆ เช่น ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิถีชีวิต หรือแม้แต่ความสัมพันธ์อันเกี่ยวข้องกับผู้ชม

Aiemueayut, (2015: 131) กล่าวว่ารูปแบบการสื่อสารในพิพิธภัณฑ์เน้นการมองเห็นซึ่งเป็น ผู้สละที่ถูกทำให้เชื่อมโยงกับความเป็นเหตุเป็นผลและมีสถานะสูงสุดในบรรดาผู้สละทั้งหมดเป็นหลัก การมองเห็นจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ เกิดเป็น “สังคมวิวัตน์” หรือกระบวนการสร้างการรับรู้สังคมโดยรวม ทำให้มุมมองต่อโลกที่ดูเป็นเรื่องปกตินั้น ล้วนถูกเคลือบแฝงด้วยอำนาจที่แยบยลและดูเป็นธรรมชาติอย่างยิ่ง แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ แนวคิด “วาทกรรม” (Discourse) ของ Foucault ที่เห็นว่าวาทกรรม หมายถึงระบบ และกระบวนการ ในการสร้าง/ผลิต เอกลักษณะและความหมายให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็น ความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง (Charoensin-o-larn, 2011: 19-20) ในทุกสังคม การผลิต วาทกรรมจะถูกควบคุม คัดสรร จัดระบบและแจกจ่ายภายใต้กฎเกณฑ์ชุดหนึ่ง ซึ่งแหล่งสร้างกฎเกณฑ์ เหล่านี้ก็คือ “อำนาจ” แต่มีใช้อำนาจในรูปแบบที่ตีบและหยาบกร้านอย่างการใช้กำลังเข้าบีบบังคับ แต่เป็น อำนาจที่ได้รับการขัดเกลาซีกฟอกจนขาวสะอาดในรูปแบบของ “ความรู้” (Foucault, 1970 cited in Charoensin-o-larn, 2011: 25-26)

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าเราสามารถใช้มุมมองทางปรากฏการณ์วิทยาใน การศึกษานิทรรศการในพิพิธภัณฑ์โดยเทียบเคียงกับงานศิลปะได้ บนฐานคิดที่ว่านิทรรศการทำหน้าที่ เป็นอุปมาที่คน หรือสัญลักษณ์เพื่อถ่ายทอดเรื่องราว ความคิด หรืออุดมการณ์บางอย่างสู่สาธารณะ โดยถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสถาปนาคุณค่า ความหมาย และความชอบธรรมให้แก่อำนาจที่ครอบงำ สังคม ภายใต้กระบวนการแปรเปลี่ยนรูปแบบการใช้กำลังบีบบังคับเป็นการนำเสนอความรู้ พิพิธภัณฑ์จึง เป็นพื้นที่แห่งการประกอบสร้างวาทกรรม “ความรู้” และ “ความจริง” ที่ถูกนำเสนอในพิพิธภัณฑ์ ถูก สร้างขึ้นด้วยความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และตอกย้ำความชอบธรรมด้วยการใช้ผู้สละที่มีความเป็นเหตุเป็น ผลสูงสุดดังเช่น “การมองเห็น” เป็นสื่อกลางในการนำผู้ชมเข้าสู่ความคิดหรืออุดมการณ์บางอย่างที่ถูก นำเสนอในรูปแบบของความรู้

ข้อมูลโดยสังเขปของพิพิธภัณฑ์การเดินทางไกลของกองทัพแดงแห่งตี้ซิ่ง

พิพิธภัณฑ์การเดินทางไกลของกองทัพแดงแห่งตี้ซิ่ง ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจัตุรัสเยว่กวาง (月光) ใจกลางเมืองโบราณตุ่เค่อจง (独克宗古城) แขวงกรีลา (香格里拉) เขตปกครองตนเองชนชาติ ทิเบตตี้ซิ่ง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งแขวงกรีลาเป็นเมืองศูนย์กลางการปกครองของ เขตปกครองตนเองชนชาติทิเบตตี้ซิ่ง เดิมคืออำเภอจงเตี้ยน (中甸) ปีค.ศ. 2001 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น แขวงกรีลา โดยได้รับอิทธิพลจากชื่อสถานที่ในนวนิยายเรื่อง “Lost Horizon” ของ James British Hilton พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เดิมเป็นที่บัญชาการทัพของกองทัพที่ 2 และกองทัพที่ 6 แห่งกองทัพแดง ก่อตั้ง เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1984 มีชื่อเดิมว่า “อนุสรณ์สถานการเดินทางไกลของกองทัพแดงแห่ง อำเภอจงเตี้ยน” (中甸县红军长征纪念馆) ต่อมารัฐบาลท้องถิ่นตี้ซิ่งได้ดำเนินการปรับปรุง และ จัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์การเดินทางไกลของกองทัพแดงแห่งตี้ซิ่งขึ้น ในวันที่ 20 สิงหาคม ค.ศ. 2007

ภาพที่ 1 พิพิธภัณฑ์การเดินทางไกลของกองทัพแดงแห่งตีซิ่ง
ที่มา : ผู้เขียน

พิพิธภัณฑ์ดังกล่าวได้รวบรวมและจัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับการเดินทางไกลของกองทัพแดงในเขตพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบต รวมถึงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวทิเบตในช่วงแรกหลังการปฏิวัติปลดแอก พิพิธภัณฑ์ถูกสร้างขึ้นล้อมรอบวัดเจินกงถั่ง (镇公堂) ซึ่งอาจมองได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของการใช้อำนาจการเมืองครอบงำศรัทธาทางศาสนาผ่านการจัดการพื้นที่ พิพิธภัณฑ์แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) นิทรรศการ 2) ศาสนาคาร 3) ห้องเก็บรักษาโบราณวัตถุ และ 4) ห้องสำนักงาน พื้นที่ทั้งหมด 4,049.34 ตารางเมตร

ภายในโถงนิทรรศการมีการจัดแบ่งพื้นที่เพื่อนำเสนอประเด็นสำคัญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในช่วงการเดินทางไกล โดยจัดแสดงในลักษณะบอร์ดนิทรรศการ รูปภาพ และวัตถุจัดแสดงที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้น เริ่มตั้งแต่ปฐมบท (序厅) การเดินทางไกลของสามเหล่ากองทัพแดง ผู้ยิ่งใหญ่ (三大主力红军长征) บทบันทึกแห่งภูเขาหิมะและทุ่งหญ้า (雪山草地的铭记) ทิวทัศน์ยามเดินทางบนภูเขาหิมะและทุ่งหญ้า (爬雪山草地互动景观) ธงแดงโบกสะบัดสังคมนาสลุดขึ้นสู่ (红旗卷起农奴戟) ประวัติศาสตร์การปฏิวัติประชาธิปไตยใหม่แห่งตีซิ่ง (迪庆新民主主义革命史) เป็นต้น โดยมุ่งนำเสนอเรื่องราวของกองทัพแดงขณะเดินทางไกลในตีซิ่งเมื่อปี ค.ศ. 1936 สะท้อนให้เห็นคุณูปการแห่งการดำเนินนโยบายเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ของกองทัพแดง ที่ช่วยสร้างความสมานฉันท์ทั้งในหมู่ประชาชน และประชาชนกับกองทัพแดง จนนำไปสู่การปลดแอกกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบต และเกิดการพัฒนา มีความเจริญก้าวหน้าจนถึงบัดนี้

เส้นทางการเดินทางไกลของกองทัพแดงสู่ตีซิ่ง

ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1934 เฮ้อหลง (贺龙) และเหรินปี้สือ (任弼时) ผู้บัญชาการทัพแห่งกองทัพที่ 2 และ 6 ได้สร้างฐานทัพเชิงเอ้อชวนเฉียน (湘鄂川黔) ณ ทางตอนเหนือของเซียงซี (湘西) มณฑลหูหนาน (湖南) เพื่อตอบรับกลยุทธ์การเคลื่อนทัพของศูนย์กลางกองทัพแดง เดือนกันยายน ค.ศ. 1935 พรรคก๊กมินตั๋งได้สร้างกำลังอาวุธถึง 130 วงล้อมเพื่อล้อมจับกองทัพแดง (Guo, 2018: 28) ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1935 ขณะที่ศูนย์กลางกองทัพแดงได้เคลื่อนพลไปถึงทางเหนือของมณฑลส่านซีแล้วแต่กองทัพที่ 2 และกองทัพที่ 6 ยังคงอยู่ในอันตรายจากวงล้อมของพรรคก๊กมินตั๋ง ณ บริเวณทาง

เหนือของเชียงซี มณฑลหูหนาน ผู้บัญชาการนำทัพฝว่งล้อมศัตรู ออกเดินทางจากเชียงซี ไปรวมพลที่ ซางจื่อ (桑植) มณฑลหูหนาน และซุ่มเตรียมกำลังสำหรับการเดินทางไกล เพื่อฝว่งล้อมของก๊กมินตั๋งและมุ่งหน้าออกรบกับทหารญี่ปุ่นที่ภาคเหนือ วันที่ 19 พฤศจิกายน ค.ศ. 1935 กองพลที่ 2 และ 6 เคลื่อนพลออกจากฐานทัพเชียงเอ้อชวนเฉียน และเริ่มการเดินทางไกลโดยมีจุดเริ่มต้นที่ซางจื่อ จากนั้นจึงมุ่งหน้าสู่เมืองสือเฉียน (石阡) อำเภอผานเฉียน (盘县) มณฑลกุ้ยโจว (贵州) และตีชิง มณฑลยูนนาน รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 150 วัน เดินทางผ่าน 3 มณฑลคือ หูหนาน กุ้ยโจว และยูนนาน (He, 2019: 225)

เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1936 กองทัพได้เคลื่อนพลสู่พื้นที่ทางตะวันตกของมณฑลกุ้ยโจว และได้ปลุกระดมมวลชนจัดตั้งรัฐบาลขึ้นบริเวณพื้นที่เมืองต้าตัง (大定) และ ปี้เจี๋ย (毕节) ปลายเดือนกุมภาพันธ์ ได้เคลื่อนพลเข้าสู่เขตภูเขาอูเหมิงซาน (乌蒙山) ซึ่งอยู่เหนือระดับน้ำทะเลกว่า 2,300 เมตร ภูมิประเทศสลับซับซ้อน ตั้งอยู่กึ่งกลางระหว่างทิศตะวันออกเฉียงเหนือของยูนนานและทิศตะวันตกของกุ้ยโจว ปลายเดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาวเหน็บ ผู้คนอาศัยอยู่เบาบาง บางครั้งมีหมอกฝนและพายุหิมะ การเคลื่อนพลเป็นไปอย่างยากลำบาก วงล้อมของศัตรูรุกไล่ประชิด หนทางหนีฝว่งล้อมก็ค่อนข้างจำกัด แต่ด้วยความเข้มแข็งอดทนของกองทัพแดงและความเด็ดขาดของผู้บัญชาการ จึงสามารถนำกองกำลังฝว่งล้อมได้สำเร็จในปลายเดือนมีนาคมและได้รับคำชมเชยจากเหมาเจ๋อตง (毛泽东)

ภายหลังหลุดจากวงล้อมของพรรคก๊กมินตั๋งแล้ว กองทัพแดงได้ข้ามแม่น้ำผู้เหอ (普渡河) แต่ถูกกองกำลังทหารก๊กมินตั๋งแห่งยูนนานเข้าโจมตีสกัดกั้น กองกำลังทหารแดงได้กลับ รุกไล่จนทหารยูนนานต้องถอยร่นกลับคุนหมิง (昆明) จากนั้นจึงเคลื่อนพลไปทางทิศตะวันตก สู่เมืองสือกู่ (石鼓) ลี้เจียง (丽江) ข้ามลำน้ำจินซาเจียง (金沙江) ศัตรูคาดไม่ถึงว่ากองทัพแดงจะลุดึงตำบลสือกู่ได้ จึงใช้ขีปนาวุธทางอากาศโจมตี แต่ทหารแดงสามารถข้ามลำน้ำจินซาเจียงได้ก่อนที่จะถูกศัตรูโจมตี ปัจจุบันทางทิศเหนือของตำบลสือกู่ ซึ่งตั้งอยู่บนฝั่งตะวันตกของลำน้ำจินซาเจียง มีการสร้างจารึกถ้ำยออด เรื่องราวการข้ามลำน้ำจินซาเจียงของกองทัพแดง รวมถึงอนุสรณ์สถานการณ่บอกเล่าเรื่องราวการเดินทางไกลของกองทัพแดงผ่านลี้เจียง (Guo, 2018: 29) วันที่ 24 เมษายน ค.ศ. 1936 ผู้บัญชาการนำกำลังพลข้ามลำน้ำจินซาเจียงไปสู่ตีชิง กองทัพแดงได้พักกองกำลังที่ตีชิงเป็นระยะเวลา 19 วัน ก่อนจะเคลื่อนพลออกจากตีชิงในวันที่ 13 พฤษภาคม ค.ศ. 1936 ซึ่งนับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเดินทางไกลที่มีการนำกำลังพลเข้าพำนักในถิ่นอาศัยของกลุ่มชาติพันธุ์ (He, 2019: 225)

พิพิธภัณฑการเดินทางไกลกับการประกอบสร้างวาทกรรมทางการเมือง

จากการศึกษาในทรรศการในพิพิธภัณฑการเดินทางไกลของกองทัพแดงแห่งตีชิง โดยการเก็บข้อมูลภาคสนามและข้อมูลเอกสาร พบว่ามีการนำเสนอวาทกรรมการเมืองเกี่ยวกับกองทัพแดงกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่เบ็ด ผ่านกลวิธีต่างๆ ดังนี้

1) อุปสรรคการเดินทาง : ภาพสะท้อนความโหดร้ายของก๊กมินตั๋งและวีรกรรมของเหล่าทหารแดง

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น การเดินทางไกลของกองทัพแดงมีสาเหตุมาจากการถอยทัพหนีการปิดล้อมของพรรคก๊กมินตั๋ง ดังนั้นการนำเสนอภาพการเดินทางไกลในพิพิธภัณฑ จึงมุ่งประเด็นไปที่อุปสรรค ความยากลำบากในการเดินทาง เพื่อชี้ให้เห็นถึงความโหดร้ายของทหารก๊กมินตั๋งที่

กระทำต่อกองทัพแดง ในขณะที่เดียวกันก็เพื่อสวดวีรกรรมความกล้าหาญอดทนของเหล่าทหารแดงที่สามารถฝ่าฟันอุปสรรคเหล่านั้นได้สำเร็จ

ในพิพิธภัณฑสถานมีการจำลองภาพการเดินทางไกลข้ามภูเขาหิมะหยาฮาเสวี่ยซาน (雅哈雪山) เพื่อพรรณนาถึงความ ยากลำบากในการเดินทางไกลของเหล่าทหารแดง ภูเขาหิมะหยาฮาอยู่เหนือระดับน้ำทะเล 4,200 เมตร ยอดเขาหนาวเย็นมีหิมะตกตลอดทั้งปี ปลายเดือนเมษายน ค.ศ.1936 กองพลที่ 2 และ 6 ได้เริ่มเคลื่อนพลข้ามภูเขาหิมะ และได้ถูกกองกำลังติดอาวุธของผู้นำท้องถิ่นชาวทิเบตเข้าโจมตี ทำให้เกาลี่กัว (高利国) และพลทหารรวม 12 นายเสียชีวิต ด้วยภูมิประเทศที่เป็นที่ราบสูงมีอากาศหนาวเย็น ทำให้เหล่าทหารแดงต้องประสบกับอาการแพ้ความสูง หายใจติดขัด เวียนศีรษะ ร่างกายอ่อนเพลียไร้เรี่ยวแรง และมีทหารนายหนึ่งจมนองหิมะเสียชีวิต นายพลเอ้อหลงสั่งการให้ทหารคนสนิทสืบค้นหาชื่อแซ่ของทหารผู้เสียชีวิตและกล่าวด้วยความโศกเศร้าว่า “เมื่อการปฏิบัติประสพชัยชนะ จงแจ้งข่าวแก่ญาติพี่น้องของเขา” และสั่งการให้ดำเนินการฝังศพทหารนายนั้น โดยได้ถอดหมวกลงและกล่าวอำลาทหารผู้วายชนม์ด้วยน้ำตาคลอเบา หลายปีผ่านมามีทหารร่วมรบนายหนึ่งได้เขียนบทบันทึกชื่อ “น้ำตารินรดภูเขาหิมะ” 《泪洒雪山》 เพื่อบันทึกเรื่องราวที่ชวนซาบซึ้งสะเทือนใจนี้ (Guo, 2018: 29)

ในระหว่างการเดินทางข้ามภูเขาหิมะนั้นมีทหารแดงกว่าร้อยนายได้เสียชีวิตลง จึงมีการสร้าง “อนุสาวรีย์การเดินทางไกลของกองทัพแดงบนภูเขาหิมะหยาฮาแห่งเจียงเตี้ยน” (中甸雅哈雪山红军长征纪念碑) เพื่อรำลึกถึงเหล่าวีรชน ผู้เสียสละ ในพิพิธภัณฑสถานมีการจัดแสดงบทกวี “ข้ามภูเขาหิมะในเจียงเตี้ยน” 《过中甸雪山》 ของหลี่เจิน (李贞) ทหารหญิงแห่งกองทัพแดง เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากและการเสียสละของกองทัพแดงขณะเดินทางข้ามภูเขาหิมะ ความว่า

เสื้อขนสัตว์ขาดวินพลิ้วไหว

百洞寒裘絮纷飞，猛雪飘落换银衣；

หิมะโปรยอาบไล่แปรเป็นสีเงินยวง

草鞋连蹀陷三尺，飕飕刺骨寒风厉；

สั้นรองเท้าฟางย่ำลึกลึกลึกลึ

弓月西挂夜茫茫，饥冷功齿发敌疾；

ลมหนาวพัดหวีดหวิวเสียดแทงถึงกระดูก

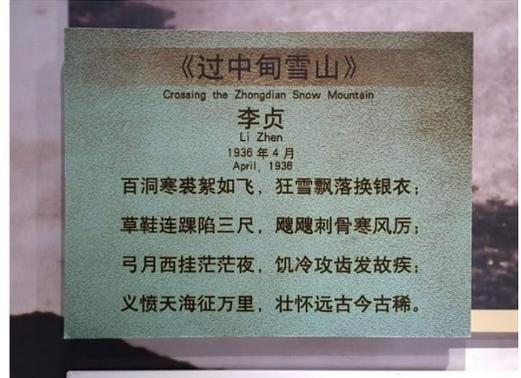
义愤天涯征万里，壮怀远古今古稀。

จันทรเสี้ยวแขวนอยู่ทิศประจิม ราตรีเลื่อนราง

ทิวโหยเห็บหนาวกัดฟันชมพิชไช้

เคียดแค้นโดนหยามหมิ่น เดินทัพไกลหมื่นลี้ถึงสุดขอบฟ้า

ฮึกเหิมหัวหาญปณิธานยิ่งใหญ่เหนือกาลเวลา

ภาพที่ 2 ภาพจำลองเหตุการณ์การเดินทางทัพบนภูเขาหิมะหยาฮา

ภาพที่ 3 กวีนิพนธ์ “ข้ามภูเขาหิมะในจงเตี้ยน”
ที่มา ผู้เขียน

2) วีรสตรีแห่งกองทัพแดง : ภาพแทนสตรีในอุดมคติของพรรคคอมมิวนิสต์จีน

ในการเดินทางทั่วโลก มีทหารหญิงกว่า 20 คนได้เข้าร่วมเดินทางกับกองทัพที่ 2 และ 6 ภายในพิพิธภัณฑ์ได้จัดแสดงภาพถ่ายของวีรสตรีเหล่านี้เพื่อเชิดชูเกียรติและสดุดีวีรกรรมความกล้าหาญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ามุมมองเกี่ยวกับสตรีของพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้ก้าวข้ามขนบวัฒนธรรมดั้งเดิมตามแนวคิดของขงจื้อ ที่มองว่าผู้ชายดีกว่า เหนือกว่าผู้หญิง เพราะมีความกระตือรือร้น เป็นสัญลักษณ์ของแสงสว่าง ในขณะที่ผู้หญิงนั้นอ่อนแอเฉื่อยชา เป็นสัญลักษณ์ของความมืดมน (Rattanamankasem, 2005: 16) ดังนั้นภาพของทหารหญิงที่เดินทาง ฝ่าฟันอุปสรรค เสี่ยงภัยอันตรายเคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชาย นอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางบทบาทและสถานภาพของสตรีจีนในยุคนั้นแล้ว ยังเผยให้เห็นถึงอุดมการณ์ ความคิดของพรรคคอมมิวนิสต์จีนที่ท้าทายต่ออำนาจในโลกเก่า ในบรรดาทหารหญิงแห่งกองทัพแดงนั้น “เจียนเซียนเริน” (蹇先任) และน้องสาว “เจียนเซียนฝัว” (蹇先佛) เป็นผู้ที่ฝีมือโดดเด่น ได้รับการยกย่องอย่างกว้างขวาง ทั้งคู่เกิดในตระกูลคหบดีแห่งอำเภอฉือลี่ (慈利) มณฑลหูหนาน เจียนเซียนเรินเป็นภริยาของนายพลเอ่อหลง ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนเมื่อปี 1927 อุดมการณ์ทางการเมืองของเจียนเซียนเรินมีอิทธิพลต่อน้องชายและน้องสาวของเธอ ทำให้พวกเขาตัดสินใจเข้าร่วมเส้นทางการปฏิวัติ โดยน้องชายทั้ง 2 คนคือเจียนเซียนเหวย (蹇先为) และเจียนเซียนเซา (蹇先超) ได้สละชีพเพื่อการปฏิวัติตั้งแต่ยังเยาว์วัย หลังจากที่ถูกกองทัพแดงได้เริ่มยাত্রาทัพทางไกล เจียนเซียนเรินก็นำบุตรสาวเอ่อเจี๋ยเซิง (贺捷生) ซึ่งมีอายุเพียง 18 วันในขณะนั้น เข้าร่วมการเดินทางพร้อมกับเจียนเซียนฝัวและเจียนเซียนเซา เมื่อเดินทางมาถึงเขาอูเหมิงซาน เจียนเซียนเรินเกรงว่าบุตรสาวของตนจะส่งเสียงร้อง ทำให้ศัตรูรู้ถึงความเคลื่อนไหวของกองทัพแดง จึงใช้ผ้าพันทาร์กไว้กับอกของตนจนแน่น และใช้เสื้อผ้าคลุมศีรษะของทาร์กไว้ จนใบหน้าของบุตรสาวเริ่มกลายเป็นสีม่วงคล้ำบนภูเขาอูเหมิงซานอากาศหนาว เสี่ยงอาหารมีจำกัด ทาร์กน้อยต้องตกในภาวะเสี่ยงตาย แต่เมื่อเดินทางพ้นจากเขตภูเขา บุตรสาวของเธอก็กลับส่งเสียงร้องเสียงดัง เจียนเซียนเรินปลอบปล้มยินดีจนต้องหลั่งน้ำตาออกมา แต่เจียนเซียนเซาผู้เป็นน้องชายได้เสียชีวิตบนภูเขาหิมะหยาฮา ด้วยอายุเพียง 16 ปี ในขณะนั้น เดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1936 ขณะที่กองทัพที่ 2 และ 6 แห่งกองทัพแดงได้เคลื่อนพลถึง

กานจื่อ (甘孜) เจียนเซียนฝัว ซึ่งกำลังตั้งครุภักก็เกิดปวดท้องขึ้นมา เจียนเซียนเรินได้ทำคลอดให้ น้องสาวในกระท่อมหลังหนึ่ง เจียนเซียนฝัวให้กำเนิดทารกเพศชาย ชื่อว่า “เป่าเซิง” (堡生) หลังคลอดบุตร เจียนเซียนฝัวได้นำบุตรชายร่วมเดินทัพทางไกลต่อไป แม้ว่าร่างกายจะอ่อนแอและอดโรยอย่างมาก ก็ตาม จนในที่สุดได้นำลูกชายเดินทัพไปถึงทางตอนเหนือของसानซี แต่ต่อมาบุตรชายของเธอได้เสียชีวิต จากกระเปิดของทหารญี่ปุ่น หลังจากถูกส่งตัวกลับไปยังบ้านเกิดที่หนูนาน หลี่เจิน เป็นทหารหญิงคนแรก ของกองทัพ เป็นชาวอำเภอหลิวหยัง (浏阳) มณฑลหูหนาน เข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีน เมื่อปี ค.ศ. 1927 และได้เข้าร่วมการสร้างฐานทัพเซียงเอ้อชวนเฉียนในเดือนกันยายน ปีเดียวกัน หลี่เจิน สมรสกับ กานซื่อฉี (甘泗淇) ประธานฝ่ายการเมืองของกองทัพที่ 6 แห่งกองทัพแดง ได้เข้าร่วมการ เดินทัพทางไกลในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ.1935 เธอได้บันทึกเรื่องราวการทำงานในกองทัพแดงไว้ในบท บันทึก “วันเวลาที่ยากจะลืมเลือน” 《难忘的岁月》 โดยได้เล่าว่า “ขณะอยู่ในกองทัพแดงเธอได้ร่วมรบ กับทหารแดง และยังคงทำงานให้กับพรรคและหน่วยงาน ทั้งการดูแลพยาบาลผู้บาดเจ็บ ทำบันทึกสถิติ ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ในตอนกลางคืน ขณะที่สหายคนอื่นๆ ต่างก็หลับไหล เธอยังต้องเย็บปะซ่อมแซม เสื้อผ้าให้กับเหล่าทหารเยาวชน แม้ว่าต้องอยู่ในสภาพที่ลำบากตรากตรำ แต่ทุกคนก็ยังคงยิ้มสู้ สมัคร สมานสามัคคีกัน เพื่อสืบสานปณิธานอันสูงส่งนี้ให้สำเร็จ” ต่อมาหลี่เจินและกานซื่อฉีได้รับยกย่องให้เป็น “คู่สามีภรรยาแห่งการปฏิวัติ” (Guo, 2018: 32)

ภาพที่ 4 ภาพถ่ายทหารหญิงของกองทัพแดง
ที่มา: ผู้เขียน

3) กองทัพ-ประชาชนสมานฉันท์ : ก้าวแรกแห่งการวางนโยบาย

ความสมานฉันท์ระหว่างกองทัพแดงและชาวทิเบต เป็นอีกประเด็นสำคัญที่ถูกถ่ายทอดใน พิพิธภัณฑท์ ภาพลักษณะอันดีงาม ของกองทัพแดงเกี่ยวกับการปฏิบัติตนอย่างเป็นมิตรและเป็นธรรมต่อ ชาวทิเบต ได้ถูกนำเสนอผ่านการจัดแสดงนิทรรศการ ทั้งในลักษณะภาพวาด ประติมากรรมรูปปั้น หรือ วัตถุจัดแสดง เช่น ภาพวาดแสดงเหตุการณ์ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างกองทัพแดงและประชาชน ชาวทิเบต ภายใต้หัวข้อ “กองทัพ ประชาชน ผูกพันดังปลาและน้ำ” (军民鱼水情) ประติมากรรมรูป ปั้นหน้าพิพิธภัณฑท์ที่แสดงเหตุการณ์ตอนเฮ่อหลงถวยฝัวแพรเขียนคำอวยพรว่า “ชิงเซ็งปู้จู่-ขอชน

ชาติปู้จวงวัฒนาสถาพร” (兴盛蕃族) ชื่อเรียกชนชาติทิเบตในสมัยโบราณ คือ ฎู่ปู้ (吐蕃) แต่ลามะ วัดซงจั้นหลินชื่อ (松赞林寺) หรือวัดกุยหฺวาชื่อ (归华寺) ซึ่งสร้างขึ้นในปี 1679 เป็นวัดเก่าแก่ที่เป็น ศูนย์รวมจิตใจของชาวทิเบตในดีซิ่ง รวมถึงผ้าแพรค้ำอวยพรที่ปรากฏในเหตุการณ์ข้างต้นในฐานะวัตถุจัด แสดง เป็นต้น

ท่าที่อันเป็นมิตรและการสร้างความสมานฉันท์ระหว่างกองทัพและประชาชน มีความ เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายเกี่ยวกับการปกครองกลุ่มชาติพันธุ์ของรัฐบาลจีนในเวลาต่อมา อาจ กล่าวได้ว่า นี่เป็นจุดเริ่มต้นของการวางนโยบาย อำนาจเชิงกร้าวในรูปของการใช้กำลังบีบบังคับ ถูกแปร เป็นอำนาจที่นุ่มนวล และอำนาจในรูปแบบนี้มีเพียงแต่ทำให้กองทัพแดงเอาชนะใจชาวทิเบตได้สำเร็จ เท่านั้น หากแต่ยังทำให้มีชัยเหนือภิกษุมินตั้งซึ่งเป็นศัตรูทางการเมืองอีกด้วย

He, (2019: 225-233) ได้สรุปสภาพการณ์เกี่ยวกับกองทัพแดงและชาวทิเบตในดีซิ่ง ในระหว่างการเดินทัพทางไกลไว้ดังนี้ ในช่วงการเดินทัพทางไกลนั้น สังคมของชนเผ่าทิเบตในดีซิ่งอยู่ ในช่วงรอยต่อสังคมทาสกับสังคมศักดินา ตั้งอยู่ในภูมิภาคที่ราบสูง อากาศหนาวเย็น ทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญ ผลผลิตทางการเกษตรต่ำ เศรษฐกิจย่ำแย่ ด้วยสภาพที่ถูกตัดขาดจากโลกภายนอก ส่งผลให้ประชาชนมีความคิดล้าหลัง โลกทัศน์แคบ แต่มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า จนมีคำกล่าวที่ว่า “การทำลายห้องพระของชาวทิเบตมีโทษร้ายแรงยิ่งกว่าการขูดหลุมศพของบรรพ บุรุษ” การมาเยือนของกองทัพแดงจึงนับเป็น สิ่งแปลกใหม่สำหรับชนเผ่าทิเบต โดยก่อนที่กองทัพแดง จะกรีธาทัพมาถึงดีซิ่ง ภาพลักษณ์ของทหารแดงในสายตาของประชาชนชาวทิเบตคือศัตรูผู้โหดร้าย อำมหิต ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างวาทกรรมต่อต้านกองทัพแดงของพรรคภิกษุมินตั้ง โดยช่วงการเดินทัพ ทางไกลนั้น พรรคภิกษุมินตั้งได้ประกาศเผยแพร่คำขวัญต่อต้านกองทัพแดง ทำให้กองทัพแดงมี ภาพลักษณ์ที่ไม่พึงประสงค์ในสายตาของประชาชน เช่น

“红军是赤匪”	ทหารแดงคือมหาโจร
“红军共产共妻”	ทหารแดงคอมมิวนิสต์ ร่วมกันผลิต ใช้เมียร่วมกัน
“红军要杀人灭教”	ทหารแดงจะฆ่าคนทำลายศาสนา
“红军来了要抢走牛羊”	ทหารแดงมาถึงแล้วจะลักขโมยวัวแพะไป

นอกจากนี้พรรคภิกษุมินตั้งยังใช้ผู้นำท้องถิ่นชาวทิเบตเป็นเครื่องมือในการทำลายล้าง กองทัพแดง ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1936 ผู้นำท้องถิ่นชาวทิเบตอาศัยคำสั่งของพรรคภิกษุมินตั้ง นำชาวบ้านโจมตีกองทัพแดง เป็นผลให้ทหารแดงบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ท่าที่อันเป็น ปฏิปักษ์ของชนเผ่าทิเบต ทำให้กองทัพแดงต้องดำเนินนโยบายที่นุ่มนวล เพื่อสร้างความสมานฉันท์ ระหว่างกัน เริ่มจากการแก้ปัญหาอุปสรรคด้านการสื่อสาร วันที่ 30 เมษายน ค.ศ. 1936 กองทัพแดง ได้รับสมัครลามะและผู้นำทางชาวทิเบต และมีชาวทิเบตจำนวนหนึ่งได้ตอบรับอาสาทำงานดังกล่าว เช่น เถาจื่อฟ่าง (陶子胖) เจ้าอาอิน (赵阿印) เหมียวชานหยวน (苗三元) พานหย่งชิง (潘永清) พานหย่งซัน (潘永灿) จื่อชิงเคอ (子庆科) เอินชื่อเฉิน (恩世臣) เป็นต้น บุคคลดังกล่าวได้สร้างคุณูปการอันยิ่งใหญ่ ในการสร้างสัมพันธ์มิตรระหว่างกองทัพแดงและชนเผ่าทิเบต

ต่อมากองทัพแดงได้ประกาศนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์ว่าด้วยกลุ่มชาติพันธุ์และ ศาสนา โดยมุ่งเน้นการสร้างความปลอดภัย สมานฉันท์ระหว่างกองทัพแดงและกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบต รวมถึงการให้ความเคารพต่อศาสนาของชาวทิเบต ระหว่างการพำนักในดีซิ่ง ทหารแดงต้องประสบกับ

อากาศหนาว ความหิวโหย ความเจ็บป่วย สภาพภูมิประเทศไม่อำนวย ทำให้ทหารแดงหลายนายต้องเสียชีวิตลง แม้จะอยู่ในสถานการณ์วิกฤต กองทัพแดงก็ยังคงยืนหยัดการดำเนินนโยบายที่เป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบต โดยมุ่งเน้นการรักษาผลประโยชน์ของประชาชน กองทัพแดงได้ออกกฎหมายให้มีการซื้อขายสินค้าอย่างเป็นธรรม ไม่เอาไรต์เอาเปรียบ ให้ความสำคัญเป็นธรรมแก่ประชาชน มีเรื่องเล่าว่ามีทหารแดงนายหนึ่งทำปิ่นล้นถูกรุมข่มขืนของชาวทิเบตตายโดยไม่ได้เจตนา ทหารนายนั้นได้กล่าวขอโทษและชดใช้ค่าเสียหายแก่เจ้าของม้าเป็นเงินถึง 250 หยวน

หลังการประชุมจงเจี้ยน (中甸会议) กองทัพแดงได้บัญญัติกฎระเบียบว่า ด้วยการปฏิบัติตนของทหารแดงต่อกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบต ดังนี้

- 1) ห้ามประทุษร้ายต่อร่างกายของประชาชนชาวทิเบต
- 2) หากประชาชนไม่อยู่ในบ้าน ห้ามรุกล้ำเข้าบ้านโดยพลการ
- 3) ห้ามปลอ่ยม้าและลาในพื้นที่การเกษตร
- 4) ซื้อขายอย่างเป็นธรรม ไม่หยิบฉวยสิ่งของของประชาชน

จะเห็นได้ว่า กองทัพแดงได้ใช้ท่าทีที่นุ่มนวลและเป็นมิตรกับชาวทิเบต เพื่อลบล้างภาพลักษณ์อันไม่น่าพึงประสงค์ของตนที่ฝ่ายก๊กมินตั๋งได้สร้างไว้ และเพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์กับประชาชน เพื่อเป็นรากฐานในการวางนโยบายในเวลาต่อมา

ภาพที่ 5 ภาพวาดแสดงเรื่องราวระหว่างทหารแดงและชาวทิเบต

ภาพที่ 6 ประติมากรรมรูปปั้นแสดงเหตุการณ์ตอนที่เฮ้อหลงถวายเป็นผ้าแพรเขียนคำอวยพรแด่ลามะวัดซงจิ้นหลินซือ
ที่มา: ผู้เขียน

4) มิตรภาพระหว่างทหารแดงกับลามะทิเบต : การผสานอำนาจการเมืองกับศรัทธาทางศาสนา

ทิเบตเคยเป็นประเทศเอกราช มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มีสมญานามว่าหลังคาโลกหรือแดนสวรรค์ แต่ได้ถูกจีนยึดครองดินแดนและผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของจีนใน ค.ศ. 1959 (Krongbun, 2019: 366) กลายเป็นเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบต (西藏自治区) ซึ่งเป็นศูนย์กลางการปกครองศาสนาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบต นอกจากนี้ ชาวทิเบตยังกระจายตัวตั้งถิ่นฐานอยู่ใน 4 มณฑลของจีน คือกานซู่ ซิงไห่ (青海) เสฉวน (四川) และยูนนาน (Tan, Li, Ma, Guo & Meng, 1988: 138) พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่สู่ทิเบตราวคริสต์ศตวรรษที่ 7 ผ่านจีนแผ่นดินใหญ่และอินเดีย

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 10 “พระพุทธศาสนาแบบทิเบต” (藏传佛教) ได้ถือกำเนิดขึ้นจากการผสมผสาน แนวคิดระหว่างพระพุทธศาสนากับศาสนาตั้งเดิมของชนเผ่าทิเบต โดยสามารถจำแนกได้เป็น 4 นิกาย คือ นิกายนญิงมาปา นิกายคาถากียือปา นิกายศากยะปา และนิกายเกลุกปา ซึ่งนิกายเกลุกปานี้ได้ชื่อว่าเป็นพุทธนิกายแห่งทิเบต ที่องค์ทะไลลามะและชาวทิเบตส่วนใหญ่ยึดถือปฏิบัติ (Tan, Li, Ma, Guo & Meng, 1988: 139-145) ชาวทิเบตมีศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า ดังที่ He, (2019: 227) ได้กล่าวไว้ว่า “การทำลายห้องพระของชาวทิเบตมีโทษร้ายแรงยิ่งกว่าการขูดหลุมศพของบรรพบุรุษ” ดังนั้นพระพุทธศาสนาจึงมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี และค่านิยมของชาวทิเบตอย่างลึกซึ้ง ไม่เพียงเท่านั้น พระพุทธศาสนายังมีบทบาทในมิติการเมืองการปกครองอีกด้วย ซึ่งลัทธิ มาร์กซิสม์ เชื่อว่าศาสนาแท้จริงแล้วไร้ซึ่งอำนาจ ไร้ซึ่งจักรพรรดิ หากแต่เป็นเครื่องมือที่ผู้ปกครองใช้ควบคุมความคิดของประชาชน โดยรัฐใช้อำนาจควบคุมศาสนา และศาสนาเป็นผู้ควบคุมประชาชนอีกทอดหนึ่ง (Baima, Ciren & Wang, 2015: 1) ประเด็นเกี่ยวกับการเมืองและศาสนา ถูกนำเสนอในพิพิธภัณฑสถานในรูปแบบของการยกย่องเชิดชูเกียรติ “ลามะ” หรือภิกษุผู้ปฏิบัติบรรลุดานชั้นสูงในพระพุทธศาสนาแบบทิเบต ที่เด่นชัดที่สุดคือการสดุดีเกียรติประวัติของ “ลามะเก๋อต๋า” (格达) ซึ่งเป็นลามะวัดไปลี่ชื่อ (白利寺) เขตกานจือ เก๋อต๋าเป็นที่รู้จักในฐานะของมหาสมุทรแห่งกองทัพแดง โดยเฉพาะการเป็นสหายสนิทของจอมพลจูเต๋อ (朱德) ผู้นำทหารคนสำคัญของพรรคคอมมิวนิสต์จีน รวมถึงการเป็นผู้สร้างคุณูปการยิ่งใหญ่แก่รัฐบาลจีนในการเจรจาทางการเมืองกับทิเบต บนผนังพิพิธภัณฑสถาน มีบทกวีของเก๋อต๋าติดอยู่ ความว่า

“啊，红军，红军！藏族人民的亲人，为了祖国的统一，你们历尽艰辛，踏上了征程，愿佛祖保佑你们，盼你们早日归回”

ไอ้ ทหารแดงเอ๋ย ท่านคือญาติสนิทแห่งชาวทิเบต พวกท่านลำบากตรากตรำ ก้าวย่างบนเส้นทางเดินทัพ เพื่อความเป็นปึกแผ่นแห่งมาตุภูมิ ขอพุทธะจงคุ้มครองท่านทั้งผอง พรารถนาให้ท่านหวน

บทกวีข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงไมตรีจิตและความจงรักภักดีที่เก๋อต๋ามีต่อกองทัพแดงอย่างเด่นชัด โดยมีตราพระหว่างเก๋อต๋าและกองทัพแดง ได้เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1935 เมื่อทหารแดงเคลื่อนพลมาถึงกานจือ พรรคก๊กมินตั๋งก็ได้ร่วมมือกับลามะและผู้นำท้องถิ่นชาวทิเบต จัดตั้งกองกำลังติดอาวุธ เพื่อสกัดกั้นมิให้กองทัพแดงเดินทางสู่ภาคเหนือ และห้ามมิให้ประชาชนช่วยเหลือกองทัพแดงไม่ว่ากรณีใดก็ตาม แม้จะถูกบีบบังคับทุกวิถีทาง แต่กองทัพแดงยังคงยืนหยัดดำเนินนโยบายที่เป็นธรรมต่อชนเผ่าทิเบต ด้วยการเคารพยกย่องขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อและศาสนา การปกป้องรักษาศาสนสถาน พฤติกรรมดังกล่าวของทหารแดงทำให้เก๋อต๋ารู้สึกซาบซึ้งใจ มีเรื่องเล่าว่า ในวันที่ฝนตกหนักวันหนึ่ง เก๋อต๋าได้พบทหารแดงยืนตากฝน โดยไม่ยอมมรุกล้ำยึดครองบ้านเรือนของประชาชน อีกทั้งยังช่วยทำความสะอาด หลังคาฝนหยุด ท้องฟ้าแจ่มใส เขามองเห็นรังสายนึง ก็เข้าใจว่ากองทัพแดงคือเทพเจ้า ครั้นแล้วจึงสั่งการให้คนเรียกประชาชนที่หลบซ่อนตามภูเขาเพราะหวาดกลัวกองทัพแดงให้กลับออกมา และกล่าวแก่ประชาชนว่าอย่าได้หลงเชื่อคำยุยงของก๊กมินตั๋ง ประกาศของเก๋อต๋าทำให้ชาวทิเบตหลายคนทยอยกลับบ้านเรือนของตน เก๋อต๋ายังสนับสนุนให้ประชาชนมอบเสบียงอาหารให้แก่กองทัพแดงอีกด้วย จูเต๋อซาบซึ้งในน้ำใจของเก๋อต๋า จึงได้เดินทางไปยังวัดไปลี่ชื่อเพื่อแสดงความเคารพและขอบคุณลามะเก๋อต๋า อีกทั้งยังได้บอกเล่าถึงพันธกิจของพรรคในการช่วยเหลือและปลดแอกประชาชน ทั้งคู่ได้สร้างสัมพันธไมตรีอันดีระหว่างกัน จนกลายเป็นสหายรัก ซึ่งในพิพิธภัณฑสถานก็มีการจัดแสดงภาพวาดบอกเล่า

เหตุการณ์ดังกล่าวด้วย He, G.& He, M., (2017: 3-8) ได้เล่าถึงเรื่องราวความผูกพันระหว่างจูเต๋อและ เก๋อต้า ซึ่งเผยให้เห็นว่าเก๋อต้าไม่เพียงแต่มีมิตรภาพที่จริงใจต่อจูเต๋อเท่านั้น หากยังมีความภักดีต่อพรรค คอมมิวนิสต์จีนอย่างยิ่งอีกด้วย ในปี ค.ศ. 1937 พรรคก๊กมินตั๋ง ส่งคนมาเกลี้ยกล่อมให้เก๋อต้าเข้าร่วมกับ พรรค โดยเสนอตำแหน่งทางการเมืองให้ ทว่าเก๋อต้ากลับปฏิเสธ และยังคงอุทิศตนให้แก่กองทัพแดง อย่างสุดชีวิตจิตใจ ทั้งการดูแลรักษาพยาบาลทหารแดงที่บาดเจ็บ การนำทหารแดงลี้ภัยไปลาซาและ สวดมนต์อวยพรให้ประสบชัยชนะ เมื่อพรรคคอมมิวนิสต์จีนสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนสำเร็จในปี ค.ศ. 1949 เก๋อต้าก็เดินทางไปถึงปักกิ่งเพื่อมอบธงแสดงความยินดีแก่เหมาเจ๋อตง โจวเอินไหล (周恩来) และจูเต๋อ ในปีค.ศ.1950 เหมาเจ๋อตง ได้เชิญผู้นำทิเบตมาเจรจาที่ปักกิ่งเพื่อหาข้อตกลงร่วมกัน หลังจาก ที่เกิดความขัดแย้งและสู้รบกันมานาน แต่ชาวทิเบตบางส่วนซึ่งได้รับการสนับสนุนจากประเทศเจ้าอาณานิคมกลับไม่ยินยอมและยืนยันจะใช้กำลังทหารต่อต้านรัฐบาลจีน เก๋อต้าจึงอาสาเดินทางเสี่ยงอันตราย ไปสู่เขตทิเบตเพื่อช่วยรัฐบาลจีนเจรจาทางการเมืองกับผู้นำทิเบต ตลอดจนเผยแพร่อุดมการณ์และ นโยบายสมานฉันท์ของรัฐบาลจีน หากแต่ถูกชาวต่างชาติที่ขัดแย้งกับจีนวางยาพิษเสียชีวิตในขณะอายุ 48 ปี มรณกรรมของเก๋อต้า ยังความโศกเศร้ามาสู่ผู้นำรัฐบาลจีนอย่างลึกซึ้ง เหมาเจ๋อตงได้เขียน ข้อความและจัดงานเพื่อไว้อาลัยเก๋อต้า อย่างยิ่งใหญ่สมเกียรติ และนี่คือคุณูปการยิ่งใหญ่ที่สุดที่เก๋อต้า มีต่อรัฐบาลจีน การนำเสนอบทบาทของผู้นำทางศาสนาในมิติการเมืองที่ปรากฏในพิพิธภัณฑสถาน เป็นอีก หนึ่งกลวิธีที่รัฐบาลจีนใช้ในการนำเสนออุดมการณ์ทางการเมือง โดยใช้ศรัทธาทางศาสนา เป็นเครื่องโน้มน้าวให้ประชาชนชาวทิเบตเห็นชอบคล้อยตามในอุดมการณ์ของรัฐ โดยมีลามะหรือผู้นำทางศาสนาเป็น แบบอย่าง

ภาพที่ 7 ภาพวาดแสดงเหตุการณ์ตอนจูเต๋อเข้าพบลามะเก๋อต้า
ที่มา : ผู้เขียน

5) ชีวิตใหม่ของชาวทิเบตในตี้ซิ่ง : คุณูปการแห่งกองทัพแดง

“ตี้ซิ่ง” เป็นภาษาทิเบต มีความหมายว่าความผาสุก สันติภาพ เขตปกครองตนเองกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบตตี้ซิ่งตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลยูนนาน มีอาณาเขตติดต่อกับทิเบต และเสฉวน เดิมทีประชาชนในตี้ซิ่ง ปกครองโดยระบบทาสในสังคมเกษตร ผู้อยู่ในสถานะทาสต้องถูกกดขี่ขูดรีดจากชนชั้นศักดินา นอกจากกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบตและชาวฮั่นแล้ว ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆตั้งถิ่นฐานอยู่ในตี้ซิ่งด้วย เช่นไป๋ (白) อี้ (彝) แม้ว (苗) เป็นต้น จึงก่อให้เกิดความขัดแย้งในหมู่ประชาชนและชนชั้นปกครอง ทั้งในแง่ของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และความขัดแย้งระหว่างชนชั้น จนกระทั่งวันที่ 30

เมษายน ค.ศ. 1950 ซุนจื่อเหอ (孙致和) นายอำเภอจงเตี้ยนในขณะนั้น ได้นำกำลังทหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐเดินทางข้ามภูเขาหิมะ สู่ที่ราบสูงตี้ซิงเพื่อนำธงแดงไปปักที่ประตูเมืองจงเตี้ยน แสดงสัญลักษณ์การปลดแอก ยุติระบบทาสและสลายความขัดแย้งทั้งมวล ตีซิงจึงได้รับการปลดแอกอย่างเป็นทางการ นับแต่บัดนั้น และได้ก่อตั้งเขตปกครองตนเองชนชาติทิเบตตี้ซิงขึ้นในปี ค.ศ. 1957 (He, 2017: 93) ภายในพิพิธภัณฑ์มีการจัดนิทรรศการเพื่อนำเสนอภาพถ่ายแสดงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวทิเบตในตี้ซิงหลังการปลดแอกและในช่วงการก่อตั้งเขตปกครองตนเอง โดยชี้ให้เห็นว่าประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีอิสรภาพในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ ได้รับการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและการศึกษาหลุดพ้นจากความเป็นทาสและความล้าหลัง ขณะเดียวกันก็เผยให้เห็นคุณูปการของกองทัพแดงและรัฐบาลจีนที่มีต่อประชาชนในพื้นที่ โดยการนำเสนอว่ากองทัพแดงเป็นผู้วางรากฐานความเจริญในตี้ซิงตั้งแต่เมื่อครั้งที่เดินทัพผ่านพื้นที่แห่งนี้ โดยเริ่มจากการปฏิบัติต่อประชาชนด้วยท่าทีที่เป็นมิตร การให้ความเคารพต่อศาสนาและประเพณีวัฒนธรรมของชนเผ่า อีกทั้งจิตวิญญาณแห่งการปฏิวัติ แนวคิดเกี่ยวกับการต่อต้านระบบศักดินา การแสวงหาเสรีภาพและความเสมอภาคแห่งความเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นอุดมการณ์สำคัญของพรรคคอมมิวนิสต์ ก็สอดรับกับความปรารถนาที่จะหลุดพ้นจากพันธนาการแห่งระบบทาสของประชาชน การวางรากฐานนโยบายเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ของกองทัพแดง ได้รับการสืบต่อจากรัฐบาลคอมมิวนิสต์ในเวลาต่อมา ในแผ่นพับประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์ 《迪庆红军长征博物馆宣传册》 ระบุไว้ว่า เดือนตุลาคม ค.ศ. 1950 เหมาเจ๋อตงได้เดินทางมาเยือนตี้ซิง เพื่อเยี่ยมเยียน ใต้ถ้ำมัสการทุกซอกทุกซอของประชาชน และได้เผยแพร่นโยบายเกี่ยวกับการปกครองกลุ่มชาติพันธุ์ของรัฐบาล โดยรัฐบาลมุ่งสร้างความสมานฉันท์ ปรงดอง และสลายความขัดแย้งของชนชั้นปกครองระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้บรรดาชนชั้นปกครองที่เคยเป็นศัตรูกัน หันมาจับมือกระชับความสัมพันธ์ สามัคคีปรงดองกัน เพราะมีพรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาลเป็นสื่อกลางสร้างความสมานฉันท์ ขณะเดียวกัน เหมาเจ๋อตงก็ได้ปลุกใจประชาชนให้เกิดความสามัคคี ด้วยการเขียนคำขวัญลงบนผ้าแพร และถวายแด่วัดซิงจันหลินชื่อความว่า “ทุกกลุ่มชาติพันธุ์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนจงสามัคคีกันไว้เถิด” (中华人民共和国各民族团结起来)

ภาพที่ 8 ภาพถ่ายแสดงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในตี้ซิงหลังการปลดแอก
ภาพที่ 9 ภาพถ่ายแสดงเหตุการณ์เกี่ยวกับการก่อตั้งเขตปกครองตนเองกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบตตี้ซิง
ที่มา: ผู้เขียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ารัฐบาลจีนได้ใช้วาทกรรมการพัฒนาเป็นเครื่องมือสื่อถึงคุณูปการของกองทัพแดงในฐานะผู้วางรากฐานชีวิตใหม่ให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ทิเบต โดยฉายให้เห็นการ

“การพัฒนา”ในหลายๆด้านของประชาชน ซึ่งวาทกรรมการพัฒนาได้ถูกใช้เป็นกลยุทธ์สำคัญในการวางนโยบายเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ของรัฐบาลจีน นับตั้งแต่การสถาปนาจีนใหม่ ในปี ค.ศ. 1949 และเด่นชัดขึ้นตั้งแต่การปฏิวัติเปิดประเทศ (改革开放) ในปี 1978 เป็นต้นมา โดยตั้งเสี่ยวผิง (邓小平) ได้เริ่มพัฒนาเขตกลุ่มชาติพันธุ์เป็นฐานกำลังการผลิตที่สำคัญ เจียงเจ๋อหมิน (江泽民) ได้ดำเนินยุทธศาสตร์การพัฒนาเขตพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศ ซึ่งเป็นถิ่นอาศัยของกลุ่มชาติพันธุ์ หูจิ่นเทา (胡锦涛) นำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาเขตพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์ จนถึงปัจจุบันสีจิ้นผิง (习近平) ก็ได้เน้นย้ำว่าการพัฒนาคือหัวใจสำคัญในการแก้ปัญหาภาคกลุ่มชาติพันธุ์ (Li, 2018: 12)

บทสรุป

ในมุมมองทางวาทกรรม อำนาจอาจไม่ได้อยู่ในรูปของการใช้กำลังบังคับเสมอไป แต่อาจถูกปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบของความรู้และความจริง พิพิธภัณฑสถานในฐานะของพื้นที่แห่งการเรียนรู้ จึงอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบสร้างวาทกรรมด้วยความสัมพันธ์เชิงอำนาจ เพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์บางอย่าง เมื่อพิจารณาพิพิธภัณฑสถานเดินทางไกลของกองทัพแดงแห่งตี้ซิ่งด้วยกรอบแนวคิดวาทกรรม จะพบว่ารัฐบาลจีนได้ประกอบสร้างภาพลักษณ์ของกองทัพแดงให้เป็นวีรบุรุษของกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบต ผ่านวาทกรรมการพัฒนา วาทกรรมสตรีนิยม และกลวิธีที่แยบยลต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการปกครองกลุ่มชาติพันธุ์ของรัฐบาลจีน ที่มุ่งสร้างความสมานฉันท์ และปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ โดยใช้ความเป็นชาติในมิติการเมืองการปกครอง สลายเส้นแบ่งความเป็นเชื้อชาติหรือกลุ่มชาติพันธุ์ การนำเสนอเรื่องราวของการเดินทางไกลซึ่งเกิดขึ้นในอดีต ในรูปแบบของการให้ความรู้เชิงประวัติศาสตร์ จึงอาจมีอุดมการณ์ทางการเมืองซึ่งเป็นเรื่องของปัจจุบันแฝงอยู่

เรื่องของกองทัพแดงและกลุ่มชาติพันธุ์ทิเบตในตี้ซิ่งที่ถูกเล่าผ่านพิพิธภัณฑสถาน อาจขัดแย้งและแตกต่างจากข่าวการเรียกร้องสันติภาพต่อองค์การสหประชาชาติขององค์ทะไลลามะ หรือบันทึกความทรงจำเรื่อง“ดวงตาแห่งทิเบต” ของรินเซน เดิลมา ทาริง สตรีสูงศักดิ์ชาวทิเบต อย่างไรก็ตาม ชุดข้อมูลที่แตกต่างหลากหลายนี้ จะทำให้เราเข้าใจว่า “ความจริงในอุดมคติ” หรือ “ความจริงอันสัมบูรณ์” นั้นมิได้มีอยู่จริง แต่เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับบริบทและสายสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับอำนาจ (Foucault, 1984 cited in Chotiudompan, 2017: 110) ภาพลักษณ์ของ “กองทัพแดง” จึงอาจถูกสร้างความหมายในมิติที่ต่างกันไป ขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้เล่าเรื่อง และมีอุดมการณ์ความคิดใดแฝงอยู่เบื้องหลังเรื่องเล่า

REFERENCE

- Aiemueayut, S. (2015). Display as the Political Space. *Journal of Social Sciences, Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University*, 27(1), 131-147. [In Thai]
- Baima, L. , Ciren, D. & Wang, C. (2005). The Central Government Authority Embody in The Implementation of The System of Living Buddha of the Tibetan Buddhism. *Tibetan Studies*, 1, 1-11. [In Chinese]
- Charoensin-o-larn, C. (2011). *Development Discourse : Power Knowledge Truth Identity And Otherness*. (5th ed.). Bangkok: Wipasa. [In Thai]

- Committee of Thai History Retrieval in Chinese Literature. (2000). **Principles of Sound Transcription from Chinese Mandarin into Thai**. Bangkok : Thammasat University Press.
- Chotiudompant, S. (2017). **Western Theories of Literary Criticism in 20th Century** . (2nd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [In Thai]
- Guo, X. (2016). Following the Footsteps of Red Army’s Long March—Step into Diqing Museum of Red Army’s Long march. *Corpus of Party History*, 9, 28-34. [In Chinese]
- Han, H. (2020). A Review of Long March Commemorative Activities since the Establish of the People’s Republic of China. *Theory and Reform*, 2, 173-188. [In Chinese]
- He, D. (2013). Red Army’s Ethnic and Religion Policies in Tibetan Ethnic minority areas in Yunnan inspiring on Establishment of Charming Tibetan Ethnic minority areas in Yunnan. “**Building a Dream - Establishing Charming Yunnan**”, *Proceeding of The 7th Academic Conference on Social Science of Yunnan Province*, 225-231. [In Chinese]
- He, D. (2017). Work on Ethnic Issue in The Early Post-Liberation in Diqing, Yunnan Province. *Journal of National Museum of China*, 11,92-103. [In Chinese]
- He, G. & He, M. (2017). The Profound Friendship between General Zhu De and Living Buddha Ge Da. *Shiji Fengcai*, 4, 3-8. [In Chinese]
- Krongbun, S. (2019). The Role of His Holiness Dalai Lama for Peace in Tibet. *Humanities and Social Sciences Journal, Ubon Ratchathani Rajabhat University*, 7(2) , 363-381. [In Thai]
- Li, L. (2018). Communist party of China’s Theories and Policies of Ethnic Minority areas’ Developments since Chinese Economic Reform. *Journal of Shanxi Institute of Socialism*, 3 , 12-17. [In Chinese]
- Liu, Y. (2020). War of Baishi: The first Battle of central Red Army’s Long March. *Dangyuan Wenzhai*, 1 , 35-36. [In Chinese]
- Rattanamankasem, A. (2005). **Sexuality issues in 4,000 years of Chinese Culture** . Bangkok: Sukapap Jai. [In Thai]
- Rinchen Dolma Tarring. (2003). **Daughter of Tibet**. (2nd ed.). Translated by Seemon. Bangkok: Wiriya. [In Thai]
- Tang, N. (2019). “Phenomenology of Museum: A theoretical suggestion for the ontology of museum exhibitions” *Journal of Sociology and Anthropology*, 38(1) , 31-49. [In Thai]
- Tan, G., Li, M., Ma, B. Guo, H. & Meng, X. (1988). **Overview on Ethnic Minorities’ Religions in China**. Beijing: Central Nationality College Press. [In Chinese]